

D. D'HAESE

SIMAR EN SAMAR

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN

SIMAR EN SAMAR

of

De Twee Dienstvaardige Kabouters

DOOR

D. D'HAESE

Rustend Schoolhoofd te Zwijndrecht

Penteekening
van E. VAN OFFEL

L. OPDEBEEK, Uitgever — Antwerpen
1928

I. — HET KABOUTERFEEST.

De lieve Lente, met haar bloemenweelde, is in den maalstroom der tijden verdwenen, en heeft plaats gemaakt voor den zoelen Zomer, met zijn rijpende korenhalmen. Van de verwisseling dezer twee schoone jaargetijden maken de kabouters gebruik, om hun groot feest te vieren, niet zooals wij, gewone stervelingen, bij klaarlichten dag, in den gezelligen huiskring of in een ruime feestzaal. Neen, neen, de kabouters vieren hun feest bij nachte, in den maneschijn, op de een of andere eenzame plaats, liefst op de heide, tusschen de mastbosschen.

De kabouters zijn ook geen menschen zooals wij. Ten eerste, ze wonen niet boven maar onder den grond; ten tweede, ze zijn geen zes of zeven voet doch slechts één voet hoog; ten derde, ze slapen niet bij nachte maar wel bij dage; ten vierde, ze werken niet voor eigen gewin, maar voor 't algemeen welzijn. Zoo immers is het hun, van in 't begin der tijden, opgelegd.

Vriend lezer, kom nu, laat ons te zamen het groot kabouterfeest bijwonen. Begeven wij ons naar de Donkerheide, daar immers is het, dat ditmaal hun jaarlijksch groot feest moet plaats hebben.

Ziet ge daar die duizenden kabouter-tjes, kleine, hupsche ventjes van nauwelijks een voet hoog, als miertjes of bietjes door elkander wemelen? Zie toch eens, hoe vlug en levenslustig ze zijn. Zie ze daar eens wippen en springen en zich in de hoogte verheffen, juist als papieren ventjes, door een dwarrelwind in de hoogte gevoerd.

Zie eens, hoe netjes en keurig ze uitgedost zijn. Kijk eens, wat zwart-glimmende schoentjes, welke ijne, gele kousjes, welk nauwsluitend rood broekje, welk spannend blauw vestje, doch vooral welk lief veelkleurig hoedje, aan een kegel gelijk, dat als een opwaartsche verlengenis van hun hoofdje schijnt te wezen, terwijl hun keurig baardje er de onderwaartsche van uitmaakt.

Ziet ge daar Koning Tamar op zijn troon gezeten! Ge kunt hem onderscheiden aan zijn gestalte, die een duim en half grooter is dan die der andere kabouters, doch vooral aan zijn sierlijk hoedje, met drie gouden bandjes versierd.

Naast den troon van Koning Tamar hebben de twee afgevaardigden Simar en Samar plaats genomen. Deze onderscheiden zich van de andere kabouters door hun schrandere uiterlijk en door de twee gouden bandjes, die hun hoedje sieren.

Verder heeft men de fluitspelers en trommelaars van 't kabouterfolkje, die als onderscheidingsteeken één enkel gouden bandje rond hun hoedje dragen.

Op een teeken van Koning Tamar houdt 't gansche kabouterfolkje zich stil en daar weerklinkt de koninklijke stem over de uitgestrekte Donkerheide:

• Vrienden, broeders, weder hebt gij een jaar lang uw beste gedaan, om mijn bevelen te volbrengen, en aldus den wil en den wensch van den Almogende, die ons uit het niet heeft getrokken, uit te voeren. Alles hebt gij in het werk gesteld, om bij onze bovenaardsche broeders naar behooren het goed te loonen en het kwaad te straffen.

Gij vooral, mijn dierbare afgevaardigden, Simar en Samar, hebt u zeer verdienstelijk aangesteld. Bij dage hebt gij onze groote broeders van uit hoeken en kanten bespied en afgeluisterd en u van hun gansche handelwijze op de hoogte gesteld. Gij hebt mij steeds een trouw verslag van hun doen en laten overgemaakt, en bij nachte hebt gij onze mannen aangevoerd, om naar verdienste tot belooningen of straffen over te gaan. Eere en lof aan u, mijn dierbare afgevaardigden Simar en Samar, die zoo goed en wel uw taak hebt volbracht.

Vrienden, broeders, thans is het uur aangebroken, om een welverdiende uitspanning te nemen en u eens lustig te vermaken. Doet dan allen uw best, om er naar hartelust van te genieten en nieuwen moed te schep-pen, om naar behooren verder de u opgelegde taak te volbrengen. •

Een daverend handgeklap besluit deze feestrede van Koning Tamar en een blij gejuich weerklinkt over gansch de Donkerheide.

Op een teeken van Koning Tamar steken de fluitspelers en trommelaars in gang en 't kabouterfeest neemt aanvang.

Daar springen al de kabouter-tjes, op de maat van trommel en fluit, rechts en links, voorwaarts en achterwaarts in dichte wemeling door elkander. Het weerklinkt er op de Donkerheide afwisselend van: • Hoep-la! hoepla! hoepsasa! Faladerire! faladerire! falidera! Hoepla! hoepla! hoepsasa! Kabouterkes! kabouterkes! Vivat de kabouterkes! Hoepla! hoepla! hoepsasa! Faladerire! faladerire! faladera! Hoepla! hoepla! hoepsasa! •

Op een nieuw teeken van Koning Tamar valt de muziek stil en worden dans en zang der kabouter-tjes gestaakt.

Thans neemt het tweede en voornaamste deel van 't kabouterfeest, namelijk het werpen met de hoedjes, aanvang. Op het teeken van Koning Tamar gaat het lustig spelletje aan gang. Daar vliegen duizenden hoed-

jes de hoogte in : hoedjes langs hier, hoedjes langs daar, hoedjes langs ginder, het eene wat hooger dan het andere, en, o wonder! telkens worden die weder met 't hoofd der kabouters opgevangen. Mist er hier of daar een bij toeval zijn opvangst en valt het hoedje op den grond neder, dan wordt deze onhandige, of beter gezegd onhoofdige kabouter, op een algemeen spotgelach onthaald. De grootste kunst bestaat hierin, het hoedje aldus op te vangen, dat het weder recht en vast op het hoofdje staat. Dit hoedjes-werpen is een recht lustig en vermakelijk spel, dat danig in den smaak der kabouters valt.

Eindelijk geraken de aardmannetjes vermoeid en op een teeken van Koning Tamar wordt het lustig spelletje gestaakt.

Daarop neemt Koning Tamar weder het woord, zeggende :

* Vrienden, broeders, genoeglijk hebben wij onder elkander ons groot zomerfeest gevierd, en allen hebt gij u hartelijk vermaakt. Dit heeft ook mijn vaderhart waarlijk deugd gedaan.

Thans is de tijd van werken weder aangebroken. Gij weet, dat de Almogende ons edel geslacht bestemd heeft, om onze bovenaardsche groote broeders gedurig in 't oog te houden, ten einde hun reeds in deze wereld de vereischte straf of het verdiende loon te kunnen toekennen, en vooral de nederigen en verdrukten onder onze bescherming te nemen.

Tot nu toe hebt gij u gewetensvol van uw taak gekwet en ik hoop wel, dat het ook zoo in de toekomst zal geschieden. Hiertoe reken ik vooral op mijn twee trouwe afgevaardigden Simar en Samar.

Gaat dan, mijn wakkere vrienden en medewerkers, slaat hier op 't bovengrondsche alles aandachtig gade, luistert de menschen nauwkeurig af en ziet dat er u niets ontgaat van alles, wat hier bij dage of bij nachte gebeuren zal. Verbergt u, als het noodig is, om uw rol met goed gevolg te kunnen uitvoeren en brengt mij

dan nauwkeurig verslag over alles, wat gij zult vernomen hebben.

Wanneer gij iemand gevonden hebt, die naar uw inzien belooning of straf verdiend heeft, komt het mij zoo spoedig mogelijk boodschappen en gezamenlijk zullen wij de middelen beramen en u medehelpen, om de belooning of de straf zoo goed mogelijk uit te voeren.

Intusschen zullen wij ons bezighouden met in onze onderaardsche woonplaats alles te vervaardigen, wat wij noodig hebben, terwijl onze dierbare vrouwtjes ons huisgezin beredderen en onze kleintjes opkweeken.

Vrienden, broeders, keeren wij thans naar onze onderaardsche woonplaats weder, terwijl onze wakkere afgevaardigden Simar en Samar hun bespiedingswerk aanvangen. Binnen drie maanden komen wij hier allen terug, om gezamenlijk ons herfstfeest te vieren."

Bravo! bravo! bravissimo! weerklinkt het in 't ronde, en weinige minuten daarna is 't gansche kaboutervolkje van de Donkerheide verdwenen.

II. — NELLEKE VENIJN.

Welhaast hebben Simar en Samar een wijfje in 't oog, Petronella Windels genaamd, doch beter onder den naam van Nelleke Venijn bekend.

Nelleke is een onoogelijk vrouwtje met kromme beenen, een scheeve zijde en een hoogen schouder en met als bijzonderheid een geitenbaardje op de kin. Nelleke is dus geenszins een schoon wijfje, verre van daar. Dat ze niet schoon is, daar kan Nelleke niets aan doen. Evenwel is er iets, waaraan zij veel doen kan, dat is haar gedurige kwaadsprekerij van Jan en alleman. Dit is een gebrek, dat haar den verachtelijken bijnaam van Nelleke Venijn heeft doen verwerven, en dat haar nog veel leelijker staat dan de hierboven aangehaalde lichaamsgebreken.

Nevens Nelleke Venijn, deur aan deur, woont Flip Delen, een brave huisvader met een wakker vrouwtje, Trientje Vermast, en een half dozijn kleine kinderen. Flip is hovenier op 't kasteel van Baron van der Moeren, die hem zeer genegen is en hem ook al, boven zijn dagloon, het een en het ander toesteeft. Aldus gelukt het aan Flip en Trientje de twee eindjes van het jaar aan een te knoopen en aan hun kinderen een deftige opvoeding te geven.

Nelleke Venijn is getrouwd met Toontje De Klipper, een nietig ventje, dat te huis niets te vertellen heeft en door Nelleke steeds gezet wordt, waar de bezem staat. Vast werk heeft Toontje niet. Nu werkt hij een dag hier, dan een dag daar, doch den meesten tijd loopt hij zonder bezigheid. Uit medelijden neemt Flip hem dan al eens mede naar 't kasteel, om er met hem te werken.

Dat Nelleke Venijn met dit leegloopen weinig in haar schik is, valt licht te begrijpen. Ook kan zij het niet verkroppen, dat haar geburen beter varen dan zij. Zij doet dan ook niets anders dan van Flip en Trientje kwaad spreken aan al, wie het hooren wil.

Het is geen wonder, zegt ze aan Peer, dat Flip niets te kort heeft in zijn huishouden. Van 't kasteel sleept hij alles mede naar huis.

Zoo is het niet moeilijk, vertelt ze aan Paul, dat zijn vrouw en zijn kinderen netjes gekleed gaan. Over een paar dagen is hij met een heel pak kleergoed van 't kasteel te huis gekomen.

Geld ontbreekt er bij Flip niet, verklaart ze aan Trees. Dit valt ook gemakkelijk te begrijpen, als ge weet, dat hij heele balen groenten uit den hof van 't kasteel wegsleept, om ze voor eigen rekening in de buurt te verkoopen.

Ja, legt ze aan Jo uit, ik heb eens een heele beurs zilverstukken in de handen van zijn wijf gezien. Vanwaar kunnen die anders voortkomen dan van Mijnheer den Baron?

Eieren zijn er bij Flip niet te kort, vezelt ze in de ooren van Siska. De kiekens van 't kasteel leggen er immers genoeg.

Gisteren trad ik bij Trientje binnen, liegt ze tegen Wanne, en een vet kieken zat er in den pot.

En zoo gaat het dag in, dag uit. De eene gelooft het en de andere gelooft het niet; maar op den duur krijgen Flip en Trientje toch een kwaden naam in de gemeente

want ge moet weten, kwaadsprekerij, even als onkruid, verspreidt zich gemakkelijk.

Eindelijk acht Nelleke Venijn den tijd aangebroken, om den grooten slag te slaan. Ze zet dan haar simpel ventje aan, op 't kasteel de kiekens te gaan stelen, en den diefstal op den hals van Flip Delen te schuiven, ten einde deze van 't kasteel weg te krijgen en zijn plaats door haar ventje te doen innemen.

De arme sukkelaar, die geen anderen wil heeft dan dien van Nelleke, luistert naar de inblazingen van de booze heks en te middernacht trekt hij, met een ledigen zak onder den arm, op naar 't kasteel om er de kiekens te stelen.

Aangezien de honden hem kennen, gelukt het hem deze, bij middel van een toegeworpen brok vleesch, stil te houden, zoodat ze door hun geblaf zijn aanwezigheid niet verraden.

In weinige minuten tijds, gelukt hij er in, bij middel van een breekijzer, het slot te verwringen, in 't kiekenskot binnen te sluipen, een tiental kiekens te bemachtigen, deze in den zak te verbergen en er mede naar huis te snellen, om ze vóór dag en dauw aan een slecht befaamden poelenier der stad te gaan verkoopen.

Vóór zijn vertrek kiest Nelleke het zwaarste en vetste kieken uit den hoop, slacht en pluimt het en gaat den sival op den mesthoop van haar gebuur, Flip Delen, werpen, ten einde de verdenking van den diefstal nadien op dezen te doen vallen.

's Anderendaags vindt men 't kiekenskot van 't kasteel opengebrouwen en bemerkt men den diefstal.

— • Wie toch, • zeggen de bedienden, • zou dat kunnen gedaan hebben? •

— • Wie toch, • denkt de heer Baron, • zou dien diefstal gepleegd hebben? Toch geen mijner bedienden, zeker? Wonder is het in alle geval, dat mijn honden niet geblaft en aldus den diefstal niet verraden hebben. •

Daar belt iemand aan de poort van 't kasteel en

vraagt om den heer Baron te mogen spreken. Het is Nelleke Venijn.

• Wat verlangt ge van mij, vrouwe? • zegt de heer Baron.

— • Wel, genadige heer Baron, • fluistert het booze wijf, • wat beleven we tegenwoordig aardige, droeve tijden. Nu kan men toch niemand meer betrouwen. Dezen morgen zie ik op den mesthoop van mijn gebuur pluimen en ingewanden van kiekens liggen. Wel, zeg ik tot mij zelven, zit Flip Delen, met zijn groot huishouden, er zoo goed voor, dat hij kiekens in den pot kan steken, terwijl ik en mijn man ons met een korst droog zwart brood moeten tevreden stellen. Doch niet lang moest ik wachten, om te weten van waar de wind komt. Daar hoor ik zeggen, dat dezen nacht al de kiekens van 't kasteel gestolen zijn. Ha! zeg ik tot mijn eigen, zoo is het gemakkelijk kiekens in den pot steken.

• Zie, Mijnheer de Baron, ik zeg u dat niet om dien vent te kort te doen, neen! neen! in 't geheel niet! Flip is mijn gebuur en heeft een heel huishouden kleine kinderen. 't Is maar om u te zeggen, Mijnheer de Baron, dat een mensch tegenwoordig toch niemand meer kan betrouwen. Zoudt ge aan Flip O. L. Heer in de handen niet geven en toch.... Nu, Mijnheer de Baron, ge moet weten, wat gij er mede doet. Ongetwijfeld verdient Flip uw medelijden, maar toch is het, volgens mij, zeer onvoorzichtig en gevaarlijk, zulk een man in uw dienst te behouden. Op mijn Toontje zou Mijnheer de Baron zich in alle geval honderdmaal beter kunnen betrouwen.

• Nu, Mijnheer de Baron, zonder vaar of vrees heb ik mijn plicht gedaan, en laat nu de zaak aan uw wijs beleid over, op voorhand verzekerd zijnde, dat de verstandige heer Baron het wijste en het beste zal verkiezen.

• Zie, Mijnheer de Baron, ik vertrek en heb de eer Uwe Hoogheid eerbiedig te groeten. •

— « Goeden dag, vrouwtje, » zegt de heer Baron, « ik dank u voor uw inlichtingen. »

— « Gaarne gedaan, Mijnheer de Baron, hartelijk bedankt voor uw goede meening, » antwoordt Nelleke, waarna ze, met de beste vooruitzichten, heengaat.

— « Zou het toch waar zijn, zegt Baron van der Moeren tot zich zelve, dat mijn hovenier een dief is. Zie, dat kan ik toch moeilijk gelooven. In alle geval, een feit is het, dat mijn honden zich tijdens den diefstal hebben koes gehouden. Ongetwijfeld moet de dader dus wel een bekende geweest zijn. Het vinden der pluimen en ingewanden op den mesthoop van Flip Delen wijst ons wel een te volgen spoor aan. In alle geval, wezen we niet te haastig, om een beslissing te nemen. De tijd zal leeren, en eens de zaak in 't klare getrokken, dan zullen wij tot de handeling overgaan.

Simar en Samar, afgevaardigden der kabouters, die op hun bespiedingstochten Nelleke Venijn reeds hadden opgemerkt en zich een slecht denkbeeld van haar hadden gevormd, houden niet op dat boos wijf te bespieden en al haar handelingen, alsook deze van haar echtgenoot, na te gaan. Aldus hebben ze gehoord en gezien, hoe Nelleke haar eenvoudig ventje tot den diefstal aanzette. Ze hebben Toontje op zijn rooftocht gevolgd en hem den diefstal der kiekens zien bedrijven. Ook hebben ze Nelleke het vetste en zwaarste kiekens zien uitkiezen en slachten, en de pluimen en ingewanden er van op den mesthoop van Flip Delen zien werpen. Vervolgens hebben ze Toontje de gestolen kiekens naar de stad zien dragen en aldaar te koop bieden. Zelfs hebben ze gezien en gehoord, hoe Nelleke naar 't kasteel van Baron van der Moeren is gesnelde en hoe ze daar haar beste heeft gedaan, om haar gebuur valsche-lijk te beschuldigen en in 't verderf te storten. Ze stellen dan ook niet langer uit met de strafuitvoering aan te vangen.

Aanstands keeren ze naar hun onderaardsch verblijf terug en maken Koning Tamar met de wraakroe-

pemde handelwijze van Nelleke Venijn bekend, en deze stelt onder de leiding zijner afgevaardigden, zijn kabouters aan het werk, om zoo spoedig mogelijk de bestraffing der boozen en de in-eer-herstelling der goeden uit te voeren.

Door Simar en Samar geleid, vervaardigen de kabouters twee poppen, waarvan de eerste juist de gedaante en de wezenstrekken van Nelleke Venijn, en de tweede die van Toontje De Klepper voorstelt, en tegen den avond zijn ze met hun werk klaar.

Eens de duisternis over het aardrijk nedergedaald, trekken de kabouters met hun twee poppen naar 't kasteel van den heer Baron van der Moeren, waar de diefstal is gepleegd en de valsche beschuldiging uitgesproken. Daar ook moet de bestraffing en de in-eer-herstelling geschieden.

Ter plaatse gekomen, klimmen ze op 't dak van 't kiekenkot en binden er langs beide kanten de twee poppen stevig vast; en vóór het daglicht over de aarde verschijnt, is Simar in de eerste en Samar in de tweede pop gekropen, om er volmaaktelijk hun rol te spelen, terwijl de andere kabouters zich achter hoeken en kanten gaan versteken, om van daar op hun gemak de grap af te zien.

Daar komt Antoon, de knecht van 't kasteel, om de deur van 't kiekenkot te openen en de overgebleven kiekens vrij te laten. Verbaasd kijkt hij echter op, wanneer hij, van uit de hoogte, door een fijn stemmeken, zijn naam hoort roepen, en tot zijn groote verwondering ziet hij aan den eenen kant van 't dak, gedraaid en gesponnen, Nelleke Venijn staan, met haar zelfde kromme beenen, scheeve zijde, hoogen schouder en geitenbaardje op de kin, en langs den anderen kant bemerkt hij Toontje De Klepper, met een gevulden zak op den rug.

Nog grooter is echter zijn verbazing, wanneer hij Nelleke Venijn met een fijn stemmeke hoort uitgalmen: « Flip Delen is het niet, die de kiekens van den

Baron gestolen heeft. Ik ben het, die mijn ventje tot den diefstal heb aangespoord en alles in 't werk heb gesteld om de schuld op mijn gebuur te leggen, hem schandelijk van 't kasteel te doen weggagen en mijn ventje in zijn plaats te stellen." En nog groeit die verbazing aan, als hij onmiddellijk daarachter Toontje De Klepper, insgelijks met een fijn stemmeke, hoort zeggen: «Hier in den zak zitten de kiekens, welke ik op bevel van mijn vrouw gestolen en in de stad verkocht heb. Slechts één ontbreekt er aan, het is dit, welk mijn wijf geslacht en in den pot gestoken heeft, en waarvan ze de pluimen en de ingewanden op den mesthoop van Flip Delen heeft geworpen.»

Nauwelijks is Toontje De Klepper uitgesproken of de verbaasde knecht spoedt zich naar 't kasteel, om gansch het personeel met die wonderbare gebeurtenis in kennis te stellen.

Onmiddellijk laten allen hun bezigheid staan en komen afgeloopen, om te zien of het waar is, wat Antoon hun in korte woorden komt te verklaren. Inderdaad, daar zien ze Nelleke Venijn langs den eenen kant van 't dak en Toontje De Klepper langs den anderen kant van 't dak staan en deze laatste, met een gevulden zak op den rug, en daar hooren ze beide zonderlinge personen dezelfde woorden uitgalmen, welke Antoon hun daar komt aan te halen.

Door het vroegtijdig rumoer gewekt, belt Baron van der Moeren zijn knecht, om van dezen te vernemen, wat dit zonderling gerucht beteekent. Deze komt haastig toegeloopen, en stelt zijn meester op de hoogte van de wonderbare gebeurtenis.

Zoo spoedig mogelijk kleedt de heer Baron zich aan en snelt naar beneden, om zich met eigen oogen en ooren rekenschap van de zonderlinge gebeurtenis te geven, en daar bemerkt hij insgelijks langs den eenen kant van 't dak Nelleke Venijn en langs den anderen kant Toontje De Klepper, met een gevulden zak op den rug.

Vol verbazing neemt hij vóór het kiekenkot plaats, en daar hoort hij Nelleke Venijn hem met een fijn stemmeke toeroepen: «Mijnheer de Baron, gij hebt wel gedaan naar mijn valsche beschuldiging niet te luisteren. Niet uw hovenier Flip Delen heeft uw kiekens gestolen, maar wel mijn ventje en dit op mijn bevel. Valschelijk heb ik mijn buurman beschuldigd en dit met 't booze doel hem schandelijk van 't kasteel te doen weggagen, en mijn ventje in zijn plaats te stellen.»

Niet zoohaast heeft Nelleke deze verrassende verklaring aan den heer Baron gedaan, of Toontje De Klepper voegt er aan toe: «Mijnheer de Baron, ziehier de kiekens, welke ik uit uw kot gestolen en in de stad verkocht heb, slechts het vetste en zwaarste ontbreekt er aan, welk mijn vrouw geslacht en in den pot gestoken heeft en waarvan ze de pluimen en de ingewanden op den mesthoop van Flip Delen heeft geworpen, ten einde de schuld op hem te werpen.»

Van zijn verbazing bekomen, zegt de heer Baron tot zich zelven: «Wat is het goed, dat ik aan de booze aantijgingen van Nelleke Venijn geen gehoor heb gegeven en den braven en goeden Flip Delen in mijn dienst heb behouden. Nu komt door een wonder de waarheid aan het licht en wordt de verdrukte onschuld gewroken.»

Zich vervolgens tot de bedienden wendende, geeft hij aan dezen het uitdrukkelijk bevel: «Ik wil niet, dat iemand van u aan deze twee wonderlijke personen rake. Op dezelfde plaats moeten ze blijven staan, tot dat ze uit eigen beweging vertrekken.»

Eindelijk komt ook Flip Delen aan om zijn gewoon werk in den hof te verrichten, en daar bemerkt hij tot zijn groote verwondering, zijn geburen, Nelleke Venijn en Toontje De Klepper, op het kiekenkot, en met verbazing hoort hij de eerste zeggen:

«Flip, jongen, de pluimen en den afval op uwen mesthoop, heb ik daar geworpen, om u in 't verderf te

storten. Ook heb ik u bij den heer Baron valschelijk beschuldigd, ten einde u schandelijk te doen wegiagen en mijn Toontje in uwe plaats te stellen.»

Onmiddellijk voegt Toontje daar bij : « Op bevel van mijn vrouw heb ik den kiekendiefstal bij den heer Baron gepleegd en de kiekens in de stad verkocht, uitgenomen één, dat mijn vrouw heeft geslacht en in den pot gestoken.»

Aldus wordt de brave Flip in eer hersteld. De heer Baron ontbiedt hem dan ook op het kasteel, om hem schadeloos te stellen voor de schandelijke verdenking, die op hem heeft gewogen, en stelt hem een bankbriefje van twintig frank ter hand, hetgeen in zijn huisgezin wel goed zal te pas komen. De dienstboden, van hunnen kant, wenschen den braven man hartelijk geluk met zijn wondervolle in-eer-herstelling.

Den volgenden nacht komen de kabouters terug, nemen de twee poppen van het kiekenkot weg, en ten uiterste voldaan over hun welgelukten list, keeren Simar en Samar naar hun onderaardsch verblijf weder, waar ze door Koning Tamar van harte worden geluk gewenscht.

Wat Nelleke Venijn en Toontje De Klepper betreft, deze worden door de brave bevolking in 't vervolg met de vingeren gewezen en zien zich eindelijk verplicht het dorp te verlaten, om elders hun bestaan te zoeken.

III. — NEEL DE WOEKERAAR.

Vóór eenige jaren werd het prachtig heerenhuis, juist nevens de kerk, in veiling gebracht en voor een groote som gelds aangekocht door zekeren Kornelis Kremers, beter onder den schandnaam van Neel de Woekeraar bekend.

Vroegertijd was Neel maar een gering koopman en thans is hij een der rijkste ingezetenen van 't dorp geworden. Hoe hij, echter, in korte jaren tijds, dit aanzienlijk fortuin heeft verworven en zoo hoog de maatschappelijke ladder is opgeklommen, zullen wij God en den mulder laten scheiden.

Was het nu, om gemakkelijker ter kerk te kunnen gaan en zijn christelijke plichten te volbrengen, dat Neel genoemd heerenhuis heeft aangekocht? — Voorzeker neen, want nooit zet Neel een voet in het huis des Heeren binnen. En waarom gaat hij niet met de andere geloovigen ter kerk? Vreest hij misschien dat 't dak der kerk op zijn hoofd zal vallen?-. In 't geheel niet, want dit dak is zoo sterk en stevig aangelegd, dat het geen 't minste gevaar tot vallen oplevert. Waarom volbrengt Neel niet met de andere christene menschen

zijn zondagsplicht, met ten minste het H. Sacrificie der Mis bij te wonen en een uurtje godvruchtig in de kerk te bidden? — Wel, Neel vreest in de kerk over dingen te hooren spreken en zaken te hooren uiteendoen, die hem niet goed in de ooren zouden klinken, en daarom blijft hij er liever buiten. Ge moet weten, Neel heeft zich in dit groot en schoon huis als zaakwaarnemer gevestigd, en volgens 't algemeen gezegde van 't volk, hebben al de zaken, die hij er drijft, een reuksken aan, zoodat ze moeilijk 't daglicht kunnen verdragen. Van daar dan ook den schandnaam van Neel den Woekeraar, die hem algemeen door 't volk wordt toegekend.

Dat de lieden zooveel mogelijk de woning van Neel den Woekeraar vermijden, valt licht te begrijpen; maar dat er hier en daar wel iemand, die in slechte lakens zit, zich verplicht ziet tot Neel zijn toevlucht te nemen, is waar, alhoewel die ongelukkige op voorhand verzekerd is, dat hij er van zijn pluimen zal laten.

Zulke ongelukkige is ongetwijfeld Stientje Bertels, van den Boschkant, een arm pachtboerke met acht kleine kinderen. Deze arme sukkelaar, die niet in staat is de pachtsom voor zijn hoeveke en zijn akkertje land te betalen, wordt door zijn hardvochtigen eigenaar bedreigd, onmeedoogend te worden uitgespannen en op straat gezet. In dien angstwekkenden toestand, ziet de arme sukkelaar zich verplicht tot Neel den Woekeraar zijn toevlucht te nemen.

Veel valt er voor Neel aan dit arm boerke niet meer te pluimen; maar toch zal hij het wel onder handen nemen, om het de laatste veeren uit te trekken.

Op dezès dringend verzoek schiet hij dan aan den armen sukkelaar de noodige som voor, om zijn pacht te betalen, maar laat hem een schuldbekentenis van 't dubbel dier som, op gezegeld papier opgemaakt, onder teekenen, en zich aldus verplichten binnen den loop van het jaar zes ten honderd interest, te zamen met die dubbele som te betalen, of zoo hij dit niet betalen kan, den schuldeischer zich zelven te laten schadeloos stel-

len, met hetgeen in huis, in den stal of op het veld voorhanden zal wezen.

De afgevaardigden der kakouters, Simar en Samar, die al sedert een heelen tijd Neel den Woekeraar in 't oog hebben gehouden, hebben ook zijn gansche handelwijze met Stientje Bertels afgespied en er een omstandig verslag aan Koning Tamar van overgemaakt, en deze heeft besloten aan den harteloozen woekeraar, bij 't plegen zijner eerstvolgende wraakroepende daad, een welverdiende, doch passende straf toe te dienen. Daarom geeft hij aan zijn afgevaardigden het volgende uitdrukkelijk bevel: • Houdt beiden Neel den Woekeraar goed in 't oog, en verwittigt mij aanstonds, wanneer het oogenblik zal gekomen zijn, om tot de strafuitvoering over te gaan. •

Helaas! helaas! de zaken van Stientje Bertels gaan geenszins vooruit en op 't einde van 't jaar bevindt hij zich in de volstrekte onmogelijkheid, aan Neel den Woekeraar de bepaalde som met den verloopenen interest te betalen. Hierop heeft die hartelooze kerel gerekend en hij heeft dan ook besloten, aan zijn arm slachtoffer de laatste pluimen uit te trekken, al moet hij hem aldus volledig in 't verderf storten.

Daar begeeft hij zich naar den Boschkant en treedt er de armtierige woning van Stientje Bertels binnen. Hij eischt er de betaling van de hem verschuldigde som; maar aangezien de sukkelaar over geen geld beschikken kan, is het dezen gansch onmogelijk aan dien eisch te voldoen, met de verschuldigde som te betalen.

— •Verleen mij slechts eenige weken uitstel,» zegt Stientje, •en ik zal trachten aan geld te geraken en u tot den laatsten centiem te voldoen. •

— • Onmogelijk,» antwoordt de woekeraar, • ik heb mijn geld noodig en kan u geen uitstel verleen. Daar gij echter over geen geld beschikken kunt, wensch ik gebruik te maken van het recht, welk onze overeenkomst mij toekent, namelijk, mij zelven schadeloos te stellen met de koe, welke gij op stal staan hebt, aan te slaan. •

— « Mijnheer Kremers, gij zoudt mij de eenige koe ontnemen, met welker opbrengst ik mijn huisgezin moet onderhouden! Neen, neen, dit zult ge toch niet doen! Zulke wreedheid zult gij in uw hart niet gevonden krijgen! »

— « Niet doen! Niet gevonden krijgen! Ja wel, Stientje, en dat oogenblikkelijk. Heb ik daartoe niet het volle recht, ingevolge de door u onderteekende overeenkomst! »

Dit gezegd hebbende, begeeft de hardvochtige woekeraar zich naar den stal, maakt er de eenige koe los, bindt ze een touw aan den hals en brengt ze buiten, om ze zonder de minste wroeging, huiswaarts te leiden.

Voor de deur staan vader, moeder en kinderen, met toegenepen harte, die wraakroepende handelwijze af te zien. Bij beken stroomen de tranen over hunne wangen, en hun hartverscheurende jammer- en weklachten stijgen opwaarts en roepen over den onmenschenlijken woekeraar de gerechtigde wraak des hemels, op welke deze ook niet lang zal hoeven te wachten.

Inderdaad, de afgevaardigden Simar en Samar die alles hebben voorzien, hebben dan ook hun voorzorgen genomen.

Met een gansch leger kabouters, in afzichtelijke duivels vermomd, staan ze op een eenzame plaats, den ellendigen woekeraar af te wachten.

In eens springen zij op hem toe, binden hem de handen en voeten vast, duwen hem een prop in den mond, bedreigen hem met hunne klauwen en voeren hem mede naar een grot, tamelijk diep onder den grond gelegen, terwijl een paar hunner makkers het laatste koeiken van Stientje Bertels naar zijn stal terugleiden en het daar op zijn gewone plaats vastbinden.

Daar ligt nu de ellendige woekeraar, met den dood op het lijf, in de pikdonkere grot, op den sneeuwachtigen bodem uitgestrekt, terwijl een bedwelmende rook van solfer en pek hem de ademhaling schier onmogelijk maakt.

In eens wordt zijn akelige kerker door een walmen-
de pektoorts verlicht, en daar ziet hij een gansche ben-
de afzichtelijke duivels, met de ijselijkste foltertuigen
beladen, op hem toetreden en zich gereed houden, om
hem de vreeselijkste folteringen te doen ondergaan.

Vol afgrijzen roept hij uit : • Heeren duivels, is het
aldus dat ge mij om het leven gaat brengen ?•

— • O neen ! ellendige woekeraar,• voegt hem de
opperduivel toe. • Om het leven brengen zullen wij u
niet, maar u pijnigen en folteren, tot in der eeuwigheid
in vergelding van al het lijden en het leed, welk gij uw
arme slachtoffers hebt aangedaan. •

— • Genade ! heeren duivels, genade !• smeekt de
ten dood verschrikte woekeraar. • Hebt medelijden met
een armen sterveling, die gansch zijn leven, in 't zweet
zijns aanschijns, heeft moeten werken en zwoegen, om
een klein fortuintje te verzamelen. •

— • Ja, genade met u, ellendeling ! gelijk gij ge-
nade hebt gehad met de arme slachtoffers, wier bloed
gij tot den laatsten druppel hebt uitgezogen. •

— • Ach ! heeren duivels, hebt ge u niet misgre-
pen ? Was het niet een ander, dien gij hebben moest ?•

— • Gij zijt toch wel Kornelis Kremers, die uren in
't ronde onder den schandnaam van Neel den Woeke-
raar bekend staat, niet waar ?•

— • Heeren duivels, ik verzeker het u, ten onrech-
te heeft men mij dezen bijnaam gegeven. Altijd ben ik
eerlijk en treffelijk in mijn handel geweest. •

— • Neel de Woekeraar, maak dit aan de ganzen,
niet aan de duivels wijs. Wij weten te goed, hoe gij
dien scheldnaam dubbel en dik hebt verdiend. •

— • Genade, heeren duivels, genade ! Indien ik,
buiten mijn weet, soms iemand moest te kort gedaan
hebben, dan zal ik dat herstellen. •

— • Ja, herstellen zult gij, ellendige woekeraar !
Om te beginnen zult gij aan Stientje Bertels de eenige
koe teruggeven, die gij onmeedoogend aan dien armen
sukkelaar ontnomen hebt. Vervolgens zult gij de

schuldbekentenis vernietigen, welke gij ten onrechte aan dit arm boerke hebt doen onderteekenen; terzelfder tijd zult gij hem, een som van duizend gulden betalen, ten einde hem schadeloos te stellen voor 't doorstane leed en hem 't middel aan de hand te doen, zijn zaken beter en voordeliger in te richten. Eindelijk zult gij aan al de andere slachtoffers volledige schadeloosstelling schenken.*

— • Hebt medelijden met mij! heeren duivels, hebt medelijden met mij! • kermt de woekeraar. •Mijn ondergang kunt gij toch niet eischen!•

— • Medelijden is hier onbekend, Neel de Woekeraar. Gij hebt te kiezen, uw kwaad volledig herstellen, of hier gepijnigd en gefolterd worden in alle eeuwigheid.*

— • Het zij dan zoo, heeren duivels, • stamelt Neel met een diepen zucht. •Ik zal alles doen wat gij van mij verlangt, op voorwaarde dat gij mij uit dezen akeligen kerker zult verlossen.*

— •Dit zal geschieden, Neel; maar wees verzekerd, dat wij u geen stond uit 't oog zullen verliezen, en moest ge uw woord niet houden, wij een tweede maal ongenadig voor u zouden wezen.*

De kabouters voeren hem dan naar de eenzame plaats, van waar zij hem hebben opgenomen, en Neel, aan het ijselijk gevaar ontsnapt, verhaast zich naar huis weder te keeren. Zonder toeven voert hij de belofte uit, welke hij aan den opperduivel gedaan heeft en wordt een eerlijk en deftig man, die ieders achting verwerft.

Stientje Bertels, die zijn eenig koeike heeft terug gekregen en aan wien, door een onbekende, de aanzienlijke som van duizend gulden wordt ter hand gesteld, richt daarmede zijn boerderijtje op een nieuwen voet jn. Intusschen worden zijn acht kinderen groot, en dank

aan dezer medewerking, wordt de vroegere sukkelaar een welstellend landbouwer, alom voor zijn deftigen handel en wandel bekend.

IV. — ADVOKAAT KLETSKOP.

Andreas Katers is een geleerd en vernuftig advocaat, met een fijn geslepen tong bedeed, en die praten kan voor honderd man. Het is dan ook geen wonder, dat hij al de gedingen wint, waarin hij pleiten moet. Spijtig, dat hij een zeer rekbaar geweten heeft, hetgeen hem toelaat tegen zwart wit te zeggen en van krom recht te maken, en omgekeerd. Van 't oogenblik dat er veel geld aan te verdienen is, is hij de man. Dit maakt, dat advocaat Katers geen goede faam geniet en door 't klein volk algemeen gehaat en veracht wordt. Daar hij nu met een hoofd bedeed is, waarop geen enkele haarpijl meer groeit, is het geen wonder, dat hij door dit volk, achter den rug, algemeen «Advokaat Kletskop» wordt genoemd.

In de stad, waar advocaat Kletskop zijn verblijf heeft gekozen, woont een schatrijke jood Salomon Levi genaamd, aan wien bijna een gansche stadswijk toebehoort; doch midden in de eigendommen van dien jood bevindt zich een onaanzienlijk winkeltje van den ouden stempel, door den winkelier Suske Krenten gehouden en dat fel door de werkende klas is gekalandeerd.

Volgaarne zou de schatrijke Salomon Levi dit winkeltje bij zijn eigendommen hebben ingelijfd, en reeds verscheidene malen heeft hij er aan Suske Krenten geld, zelfs veel geld voor geboden, doch deze wil daarvan niets hooren, en zegt, dat hij zijn eigendom voor geen geld ter wereld verkoopen zal.

Salomon Levi, voor wiens geldmacht steeds iedereen heeft gebogen, is hierover zeer misnoegd en zint er op, de zaak met geweld door te drijven. Hoe of op wat manier, dit weet hij nog niet. Daarom wendt hij zich tot advocaat Kletskop, die de zaak wel tot goed einde zal weten te brengen.

Na alles rijpelijk overwogen te hebben, ontbiedt advocaat Kletskop den schatrijken jood in zijn kabinet en stelt aan dezen voor, tegen Suske Krenten een onrechtvaardig proces aan te leggen. Hij, advocaat Kletskop, zal de zaak bepleiten. Dank aan zijne spitsvondigheid en zijn welsprekendheid zal Suske voorzeker het proces verliezen en aldus in schulden geraken. Zijn winkeltje zal openbaar verkocht worden en niets zal dan gemakkelijker voor Salomon zijn, dan het aan te koopen en bij zijn eigendommen in te lijven.

Reeds juichen de twee fielten over den goeden uitslag hunner onderneming; maar zij hebben zonder de waakzaamheid der kabouters gerekend. De afgevaardigden Simar en Samar, die de gansche samsenspanning hebben nagegaan en afgeluisterd, gaan er onmiddellijk aan Koning Tamar kennis van geven, en deze besluit tijdig in te grijpen, ten einde de hatelijke onrechtvaardigheid te voorkomen.

Den nacht vóór dat 't geding moet plaats hebben en de groote schurkerij gaat gepleegd worden, wordt advocaat Kletskop in eens door een helsch gerucht uit zijn slaap gewekt. Verbauwereerd trekt hij de oogen open, en daar bemerkt hij, vol schrik en afgrijzen, langs den eenen kant van zijn bed Pietje de Dood in eigen persoon, en langs den anderen kant een gansche rij afzichtelijke duivels, met de ijselijkste foltertuygen beladen.

Hadde advokaat Kletskop nog haar op zijn hoofd gehad, dit ware voorzeker bij dien vreeselijken aanblik te berge gerezen: daar echter kon nu geen spraak meer van wezen. Erger was het met zijn bloed gesteld, dat hem in de aderen versteeft, wanneer Pietje de Dood, met een akelige grafstem, hem toevoegde :

— « Andreas Katers, weet het wel, uw rol is hier afgespeeld. Binnen enkele oogenblikken zal mijn onverbiddelijke zeis uw levensdraad afmaaien en gaat ge voor den Oppersten Rechter verschijnen. Wordt ge daar te licht bevonden, dan zal Lucifer met zijn duivels u naar de hel slepen, om er u te pijnigen en te folteren in alle eeuwigheid. »

— « Genade ! Mijnheer Petrus, genade ! » kermtde ten dood verschrikte advokaat.

— « Geen genade voor een boozen advokaat, die zijn verheven stand door ongerechtigheid te schande maakt ! » klinkt het hem tegen. « Advokaat Kletskop, uw uur is geslagen ! »

— « Genade ! Mijnheer Petrus, genade ! Gun mij nog eenige jaren, en ik zal boete doen en mijn kwaad zooveel mogelijk herstellen. »

— « Zweert ge dit, advokaat Kletskop, zweert ge dit ? »

— « Ja, Mijnheer Petrus, ja. Ik zweer het bij alles wat mij heilig is. »

— « Zweert ge ook, de zaak van Salomon Levi tegen Susken Krenten rechtvaardig te bepleiten en de verdrukte onschuld voor te staan ? »

— « Ik zweer het, Mijnheer Petrus, ik zweer het op mijner ziele zaligheid. »

— « Advokaat Kletskop, genade kan ik u nog niet schenken, doch slechts een enkelen dag uitstel. Zijt gij aan uw eed niet getrouw, dan vindt gij ons morgen op dit uur terug, en dan gaan we onmiddellijk tot de uitvoering over. »

Hierop vertrokken de kabouters naar hun gewoon verblijf, om er aan Koning Tamar verslag over hun zending te geven.

Wat advokaat Kletskop betreft, deze is in het hart geraakt en bepleit het proces in volle rechtvaardigheid. Het is dan ook geen wonder, dat Suske Krenten wordt vrijgesproken en Salomon Levi tot betaling der onkosten wordt veroordeeld. Daarenboven moet de jood aan Susken duizend frank schadeloosstelling betalen.

Andreas Katers wordt een eerlijk advokaat, die voortaan altijd rechtvaardig te werk gaat, iedereen achtting wint en door niemand meer advokaat Kletskop genoemd wordt.

INHOUDSTAFEL.

	Bladz.
I. Het Kabouterfeest	5
II. Netteke Venijn.	10
III. Neel de Woekeraar	19
IV. Advokaat Kletskep	28
